

PAPERITEOLLISUUDEN NOUSU JA TUHO ?

Metsäteollisuuden rakennemuutos 1990-2020

Helsinki City West Rotaryklubi 24.5.2021

Kari Tallberg

Alku ja Loisto 1880-2000

- Historiallisia poimintoja
- Ensimmäinen paperi tehtiin Thomasbölessä Tammisaarella 1667
- Paperimestari oli Bertel Obenherin Upsalassa
- Ruukin omisti piispa Johan Gezalius
- Toinen paperimaakari tuli Turun Järvenojaan 1764 omistaja J.C. Frenckel
- Kolmas oli Tervakosken paperitehdas Georg Gustaf Nordenswan 1818

Sitten liuta uusia yrittäjiä

Varsinaiset paperitehtaat 1860-1880 luvuilla

- Tampereelle (Nokia) Fredrik Idestam ja Leo Mechelin 1865
- Mänttään, Gustaf Adolf Serlachius 1867
- Poriin, W. Rosenlew & Co.
- Kuusankoskelle, Kymmene AB
- Varkauteen A.Ahlström

Varkauteen käynnistyi 1921 maailman nopein sanomalehtipaperikone jonka tuotanto oli **25000 tn.** /vuosi. Nyt ei ole suomessa ainuttakaan newsprint konetta kun Kaipola (**450 000 tn/a**) suljettiin 2020.

TÄMÄN PÄIVÄN TILANNE PAPERI PUOLELLA

- KÄYNNISSÄ ON 15 PAPERIKONETTA SEITSEMÄSSÄ ERI TEHTAASSA
- PELKÄSTÄÄN 2002 JÄLKEEN ON SULJETTU 34 KONETTA. Euroopassa n. 125 konetta.
- Suljettu on paljon kapasiteettia.
- MUUTAMA ESIMERKKI: KAIPOLA 450 t/tn/a aikakauslehtipaperia
- MYLLYKOSKI 650 t/tn/a painopapereita
- KAJAANI 640 t/tn/a mm. sanomalehti
- VEITSILUOTO 1100 t/tn/a aikakauslehti
- KANGAS 330 t/tn/a hienopaperia
- RAUMA 520 t/tn/a painopaperia

LOISTOKAUSI 1940-1990luvut

- Suomessa on historian saatossa kaikkiaan käynnistetty 192 paperikonetta.
- Nyt on käynnissä 15 konetta ja lisäksi 15 sellulinjaa ja 17 kartonkikonetta. Lisäksi sahat, levyteollisuus, kemialliset tuotteet.
- Nämä tuotantolaitokset työllistävät n. 41000 ihmistä ja aikaansaavat n 18,1% maamme viennin arvosta. Mukaan lukien mekaaninen puu.
- Viimeksi suomeen on rakennettu uusi paperikone 1998 ja muutamia on peruskunnostettu mm. Rauma PK IV 2006. Oulu Pk III 2015 (kart)
- Sellukapasiteettia on rakennettu lisää mm. Äänekosken 1100 t/tn /a tulossa on Metsä-Groupin uusi investointi Kemiin 2022 n. 1200 t/tn/a

KUKA PAPERIA VALMISTAA ? Tilanne 2020

- Stora-Enso edelleen tonnimäärältään suurin kotona ja ulkomailla
- UPM Kymmene monta yksikköä kotona ja ulkomailla
- SAPPI (South African Paper & Pulp Ltd, KIRKNIEMI
- JUJO Terminal Oy (Japani) Kauttuan erikoispaperit ,tarrapaperi
- Metsä Tissue , Mänttä pehmopaperi (ent. Serlachius oy)
- Delfor Group AG (Itävalta) Tervakosken erikoispaperitehdas
- Billerud Korsnäs Pietarsaari, voimapaperia
- Svenska Cellulosa Ab/ Essity Ab vuodesta 2019
- Nokian tehdas, pehmopaperia

KUKA SELLUA KEITTÄÄ ?

Kaikki tuotanto on SULFAATTIMENETMÄLLÄ

- METSÄ FIBER n.3260000 tn/a
- Stora Enso 3150000 tn/a + 1400000 tn/Uruguay
- UPM-Kymmene 2560000 tn/a + 1350000 tn/Uruguay + 2,200000 tn/a
Uruguayssa kasvatetaan nopeakasvuista eukalyptuspuuta, kierto vain 7-8 vuotta.
- Näillä luvuilla UPM olisi maailman suurin sellun valmistaja.
- Muut suuret valmistajat ovat sademetsiä hyödyntävät Indonesia ja Brasilia sekä International Paper Yhdysvalloissa.

KUKA KARTONKIA VALMISTAA

- Stora Enso n. 4700000 tonnia/a erilaisia kartonkilaatuja monta tehdasta
- Metsä Board Useita tehtaita mm. Tako Tampereen keskustassa, Kyröskoskella ym.
- Panka Board Erikoiskartonkia kahdella pienellä koneella Dermond Smurfit (Irlanti) omistaa. Myös voimakartonkia mm. kala- ja liha laatikoita.
- Sonoco Alcor Kierrehylsy tyyppiset pakkaukset, kupit, pikarit Globaali yritys joka on erikoistunut kierrehylsypakkauksiin. Korvaa muovia
- Premium Board Juankoski(Kuopio) Elintarvikekartonkia, koneet seisovat
- Powerfluit LTD Kuopio, omistaja Mondi Inc. fluting kartonkia
- Hikinoro Oy Vaaajakoski Kenken valmistuksessa käytettyä erikoiskartonkia globaalit markkinat

Missä nyt mennään ?

- Vuonna 2020 metsäteollisuuden vienti oli arvoltaan n. 10,4 mrd.euroa
- Vuoden 2021 ensimmäisellä kvartaalilla oli kasvu huimaa.
- Faneeri kasvoi + 53% edelliseen vuoteen verrattuna
- Sahatavara + 27%
- Kartonki + 23%
- Sellu + 21%
- Paperi - 11%
- Yritysten raportoimat Q1 tulokset ovat erinomaiset.

Miten ”Ulkomalaiset” pärjäävät

- *SAPPI plc*. Kirkniemessä, käyttää haapapuuta raaka-aineena ja valmistaa korkealuokkaisia päällystettyjä painopapereita n. 750000 tn/a kolmella koneella, joita on Valmetin toimesta modernisoitu 2016 ja 2019. Vientiin menee n. 90% tuotannosta.
- Yhtiö on osa globaalia yritystä jolla on tuotantoa Euroopassa, Yhdysvalloissa, Etelä-Amerikassa ja Afrikassa.
- Yhtiö on noteerattu Johannesburgin pörssissä.
- Julkisuudessa ei ole esiintynyt valittelua korkeasta raaka-aineen hinnasta, kallista energiasta, kovista palkoista ja veroista

JUJO Termal papers Kauttua

- Tehdas on entinen A. Ahlström Osakeyhtiön yksikkö joka myytiin japanilaiselle Nippon Paper Groupille kun AAOY päätti irtautua paperiteollisuudesta.
- Tuotanto käsittää lämpöherkkiä paperilaatuja ja on ainoa laatuaan Pohjoismaissa.
- Mitä ne lämpöherkät paperit ovat? Esim. kaupan kuitit ovat usein lämpöherkkää paperia josta teksti ajan kuluessa häviää
- Lisäksi on vaativia päällystettyjä laatuja kuten etikettipaperia.
- Tehdas jauhaa tulosta eikä valita suomen kurjia oloja ja ilkeitä työläisiä vaikka tulos oli poikkeuksellisesti tappiolla v. 2019.

DELFORT GROUP TERVAKOSKI

Itävaltalainen perheyrittäjä

- Mainekas ja yli 200 vuotta vanha tehdas joka valmistaa erikoispapereita mm.
- Setelipaperia, postimerkkipaperia sekä korkealaatuisia kirjoitus ja painopapereita. Mm. ns. raamattupaperia eli vain n. 28 gr./m² painoista ohutta paperia sekä kaikkein ohuimpia laatuja joiden pintapaino on n. 5gr./m². Eräs erikoisuus on savukepaperi.
- Osa konekannasta on vahaa, vanhin kone on vuodelta 1905.
- Tuotannosta menee yli 90 % vientiin n. 60 maahan.

Billerud Korsnäs, Ruotsalainen suuryhtiö

- Valmistaa valkaisematonta voima- ja säkkipaperia
- Pietarsaassa
- Pääkäyttöalue paperisäkit, pussit, kassit, kääreet
- Entinen Wilh. Schauman Oy tehdas
- Tuotanto n. 200 000tn/vuosi n. 180 työntekijää

SCA/Essity Ab Ruotsalainen jättyhtiö

- Alun perin Fredrik Idestamin perustama puuhiomo 1865
- Paperikone I v. 1880
- Nokia Oy siirtyi televiestintään ja möi tehtaan 1989
- Monta omistajaa James River USA-Georgia Pacific USA- SCA Ruotsi
- Vuonna 2017 SCA jakautui ja syntyi Essity Ab
- Tuotanto Hygienia paperit, vaipat n. 70000 tn/vuosi
- Markkinat periaateessa hyvät mutta Covid 19 iski suuren loven myyntiin Q1 2021. Konekanta iäkästä saa nähdä miten käy
- Tehtaalla on käyttökuntoinen museokone jolla ajetaan hupiajoja